

[Niqlasen.]

ord af den kendte færøske sprogmand dr. Jakob Jakobsen. Nu tales der kun engelsk på Sjetlandsøerne.

Det var nærbeslægtede folk, der boede i disse lande, bundet sammen ved blodets og sprogets bånd. Et af de gamle færøske kvad omhandler et grønlandsk emne fra den nordiske tid, og det fremgår af indholdet, at digteren har været i Grønland.

Det var en af historiens store tragedier, da disse vore store stammefrænder, disse gamle nordiske kulturfolk i det yderste nord, uddøde efter at have boet der i et lovordnet samfund i 400—500 år. Årsagen hertil kender vi ikke, og vi får den nok aldrig at vide. Men man kan sige, at „stenene taler“ i ruinerne fra de gamle nordbobygder på Grønland, og jeg har hørt adskillige Færinger udtale — der har jo i årenes løb været et meget stort antal færinger i Grønland —, at det på dem har en ejendommelig og højtidelig virkning, når de står ved ruinerne af disse gamle nordiske bopladser, hvor der har lydt det samme sprog, som vi taler på. Færøerne den dag i dag.

Vi ved, at de gamle nordboer i Grønland var dygtige landbrugere og fåreavlere — det vidner ruinerne om —, gode fiskere og fremragende sømænd, der i deres åbne skibe foretog den lange og farlige rejse fra Grønland til de andre nordiske lande og endda udførte den glimrende bedrift at opdage Amerika eller „Vinland det gode“, som det blev kaldt i de tider. Jeg kan her tilføje den parentetiske oplysning, at New York eller New Amsterdam, som det hed dengang, et par hundrede år efter denne opdagelse blev grundlagt af en færinger.

Adskillige færinger har i årenes løb talt med mig om muligheden for at kunne bosætte sig i Grønland, og det vil glæde dem, når de nu får at vide, at dette vil kunne lade sig gøre i fremtiden, og at de i Grønland vil kunne leve frit og drive deres fiskeri, landbrug, fåreavl og andre erhverv under lige så frie forhold som hjemme på Færøerne. Der vil således være mulighed for, at den historiens tråd, der blev afbrudt, da vore gamle stammefrænder døde ud i Grønland, nu kan blive knyttet igen.

Jeg skal herefter gå over til kort at omtale de færøske fiskerier ved Grønland.

Der har i de senere år været stor rigdom af torsk i de grønlandske farvande, hvilket skyldes, at havvandet er blevet betydelig varmere. Mærkninger, der er foretaget af de videnskabsmænd, som er beskæftiget med havundersøgelser, har vist, at der er foregået en meget stor vandring af torsk fra

Sydland til Grønland og omvendt, og sandsynligvis er der også sket en betydelig tilvandring fra de store banker ved New Foundland og andre steder. Endnu ved vi ikke så meget om disse vandringer, men vi ved, at torsk mærket ved Sydland som sagt er fanget ved Grønland og også i Danmarksstrædet, ved Jan Mayen, Lofoten, Svalbard, Nordnorge, ja, endda helt ovre ved New Foundland. Der er sikkert en meget stor vekselvirkning mellem bestandene af torsk i hele det nordlige Atlanterhav. Færøske fiskere har fortalt mig, at henimod forårsfiskeriets ophør ved Sydland, altså før torskestimerne forlader de derværende banker, plejer torskene at fylde sig med småsten, antagelig for at de derved kan opnå den nødvendige ligevægt, når de skal ud på den store vandring over havdybet. Det er et meget vigtigt arbejde, der ved fiskemærkningerne og på anden måde foretages af videnskaben, og det bør efter min mening støttes på enhver måde. Samarbejdet mellem videnskaben og de færøske fiskere har altid været det bedste.

For os på Færøerne er det i år et mærkeår, idet der er forløbet 25 år, siden færingerne begyndte at drive fiskeri ved Grønland. Dette fiskeri har i de senere år været af overordentlig stor betydning for den færøske befolkning og vil få endnu mere at betyde i fremtiden, når fiskeriet kan drives under helt frie forhold.

Blandt de sagkyndige, der har kendskab til færingers fiskeri ved Grønland i de svundne år, har der været almindelig enighed om, at det har været ikke så lidt af et vovestykke at sejle fra Færøerne over det store Atlanterhav med de små 70—80 t kuttere til fiskeribankerne ved Vestgrønland i tåge, storm og mellem store isbjerge; det har ikke så sjældent været et kapløb med døden. Jeg skal ikke komme nærmere ind på den svundne tid, men udtale min store glæde over, at de færøske fiskere nu får bedre kår at arbejde under ved Grønland. Dette vil vække meget stor glæde overalt på Færøerne.

Jeg skal ikke komme ind på detaljer i det foreliggende lovforslag, men skal med formandens tilladelse citere det, der er anført i betænkningens afsnit angående erhvervmæssige og økonomiske forhold side 122 og side 123, som vedrører Færøerne. Jeg citerer:

„Når det mål, som kommissionen sigter mod ved fremsættelsen af forslaget om oprettelse af en konjunkturudligningsfond, er at sikre, at prissvingningerne på de grønlandske eksportvarer ikke skal få katastrofale virkninger for de grøn-